

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:
Y Siambr – Y Senedd

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](http://senedd.tv/cy/6263) yn:
<http://senedd.tv/cy/6263>

Dyddiad y cyfarfod:
Dydd Mercher, 11 Mawrth 2020
Amser y cyfarfod: 13.30

267

---

1 Cwestiynau i'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Dechreuodd yr eitem am 13.30

Gofynnwyd cwestiynau 1, 2, 4, 5, 7 ac 8. Ni ofynnwyd cwestiwn 3. Tynnwyd cwestiwn 6 yn ôl. Atebwyd cwestiynau 1 a 7 gan y Dirprwy Weinidog. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

Datganiad gan y Llywydd

Dechreuodd yr eitem am 14.30

Croesawodd y Llywydd gynrychiolwyr o Gatalwnia, o dan arweiniad Llywydd Senedd Catalwnia, Mr Roger Torrent. Estynnodd y Llywydd groeso cynnes iddynt i Gymru ac i'r Senedd

2 Cwestiynau i'r Gweinidog Cyllid a'r Trefnydd

Dechreuodd yr eitem am 14.32

Gofynnwyd cwestiynau 1 – 6 ac 8. Tynnwyd cwestiwn 7 yn ôl. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

3 Cwestiynau i'r Cwnsler Cyffredinol a'r Gweinidog Pontio Ewropeaidd (mewn perthynas â'i gyfrifoldebau fel swyddog cyfreithiol) – Wedi ei ohirio o ddydd Mawrth 10 Mawrth 2020

Dechreuodd yr eitem am 15.24

Gofynnwyd y 3 chwestiwn.

4 Cwestiynau i Gomisiwn y Cynulliad

Dechreuodd yr eitem am 15.32

Gofynnwyd y 3 chwestiwn.

5 Cwestiynau Amserol

Dechreuodd yr eitem am 15.50

Gofyn i Weinidog yr Economi, Trafnidiaeth a Gogledd Cymru

David Rees (Aberafan): Yn dilyn y cyhoeddiad ddoe gan Tata Steel ynglŷn â nifer y swyddi a fydd yn cael eu colli yn y DU, a wnaiff y Gweinidog ddatganiad am yr effaith a gaiff y colledion hyn yng Nghymru, ac yn arbennig ar y ffatri ym Mhort Talbot?

6 Datganiadau 90 eiliad

Dechreuodd yr eitem am 16.07

Gwnaeth **Jenny Rathbone** ddatganiad am – Mis Endometriosis.

Gwnaeth **Mike Hedges** ddatganiad am – Nodi 100 mlynedd ers marwolaeth Daniel James (cyfansoddwr Calon Lân).

Gwnaeth **Vikki Howells** ddatganiad am – Cofio Dai Dower (Bocsiwr a anwyd yn Abercynon)

7 Cynnig i ddiwygio Rheolau Sefydlog

Dechreuodd yr eitem am 16.12

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

NDM7295 – [Elin Jones](#)

Cynnig bod y Cynulliad Cenedlaethol, yn unol â Rheol Sefydlog 33.2:

1. Yn ystyried adroddiad y Pwyllgor Busnes 'Diwygio Rheolau Sefydlog: Rheol Sefydlog 12 – Pleidleisio drwy Ddirprwy' a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 3 Mawrth 2020.
2. Yn cymeradwyo'r cynnig i adolygu Rheol Sefydlog 12 a gwneud newidiadau canlyniadol i Reol Sefydlog 17, fel y nodir yn Atodiad B i adroddiad y Pwyllgor Busnes.
3. Yn nodi bod y newidiadau hyn yn rhai dros dro, ac y byddant yn peidio â bod yn weithredol ar 6 Ebrill 2021.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
39	1	9	49

Derbyniwyd y cynnig.

8 Dadl ar Gynnig Deddfwriaethol gan Aelod – Archwiliad Cyfle Cyfartal

Dechreuodd yr eitem am 16.12

NDM7247 – [Helen Mary Jones](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi cynnig ar gyfer Bil i ddarparu archwiliad cyfle cyfartal ar gyfer cwmnïau sy'n cael grantiau Llywodraeth Cymru.
2. Yn nodi mai diben y Bil hwn fyddai:
  - a) gwella ac annog cyfle cyfartal yn y sector preifat yng Nghymru; a
  - b) adeiladu ar ganfyddiadau Gwaith Teg Cymru: Adroddiad y Comisiwn Gwaith Teg.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

9 Dadl Aelodau o dan Reol Sefydlog 11.21(iv) – Diagnosis Cynnar o Ganser

Dechreuodd yr eitem am 16.26

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

NDM7238 – [David Rees](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi bod diagnosis cynnar o ganser yn gwella cyfleoedd goroesi.
2. Yn nodi bod Sefydliad Iechyd y Byd yn argymhell y dylai pob cenedl gael strategaeth ar ganser.
3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau bod ei chynllun cyflawni newydd ar gyfer cancer yn cynnwys mwy o bwyslais ar ddiagnosis cynharach i gleifion ac iddo fod ar waith pan ddaw'r cynllun presennol i ben yn 2020.
4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i gymryd camau i gynyddu'r nifer sy'n manteisio ar raglenni sgrinio am ganser.

Cyd-gyflwynwyr

[Angela Burns](#)

[Dai Lloyd](#)

[Mike Hedges](#)

[Jayne Bryant](#)

[Caroline Jones](#)

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
36	12	1	49

Derbyniwyd y cynnig.

10 Dadl Plaid Cymru – Gwasanaeth damweiniau ac achosion brys yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg.

Dechreuodd yr eitem am 17.09

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM7296 – [Siân Gwenllian](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi mai Llywodraeth Cymru sy'n gyfrifol am y GIG.
2. Yn galw ar y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol i gefnogi cadw gwasanaeth damweiniau ac achosion brys 24 awr a arweinir gan feddygon ymgynghorol yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg.
3. Yn cydnabod bod recriwtio yn allweddol i gadw gwasanaeth damweiniau ac achosion brys a arweinir gan feddygon ymgynghorol yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg.
4. Er mwyn helpu recriwtio, yn galw ar y Gweinidog Iechyd i ddiddymu'r penderfyniad a wnaed yn 2014 i ddileu'r gwasanaeth damweiniau ac achosion brys a arweinir gan feddygon ymgynghorol yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg fel rhan o Raglen De Cymru.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
23	1	25	49

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 – [Rebecca Evans \(Gwyr\)](#)

Dileu popeth a rhoi yn ei le:

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn nodi:

- a) yn unol â Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006, mai'r byrddau iechyd lleol perthnasol yng Nghymru sydd â'r cyfrifoldeb statudol am ddarparu gwasanaethau'r GIG mewn ardaloedd daearyddol yng Nghymru;
- b) bod Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg wrthi'n adolygu ei ddarpariaeth ar gyfer y gwasanaethau damweiniau ac achosion brys hynny yn ardal y bwrdd iechyd sy'n benodol i Ysbyty Brenhinol Morgannwg;
- c) bod Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg wrthi'n ystyried nifer o opsiynau yn ymwneud â'r gwasanaeth hwn ar hyn o bryd;

d) bod Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg yn cynnal dadansoddiadau data, modelu a recriwtio, ac yn ymgysylltu â'r staff a'r cyhoedd er mwyn cynorthwyo penderfyniad gan ei fwrdd;

e) nad oes penderfyniad wedi'i wneud eto ynglŷn â dyfodol y ddarpariaeth damweiniau ac achosion brys yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
26	0	23	49

Derbyniwyd gwelliant 1.

[Gan fod gwelliant 1 wedi'i dderbyn, cafodd gwelliant 2 ei ddad-ddethol]

Gwelliant 3 – [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn gresynu bod Llywodraeth Cymru wedi methu â dysgu gwersi o ymarferion ailstrwythuro blaenorol byrddau iechyd ac nad yw wedi sicrhau bod byrddau iechyd hefyd wedi cadw at yr egwyddorion ar ymgysylltu cyhoeddus sydd wedi'u diogelu yn 'Cymru Iachach'.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 3:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
23	0	26	49

Gwrthodwyd gwelliant 3.

Gwelliant 4 – [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau bod Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg yn ymgynghori â'i gymunedau mewn modd amserol a chynhwysol.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 4:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
49	0	0	49

Derbyniwyd gwelliant 4.

Gwelliant 5 – [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn nodi â phryder, dystiolaeth lafar ddiweddar Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg i Bwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon y Cynulliad ar 27 Chwefror 2020 nad oedd y Bwrdd wedi bod wrthi'n recriwtio ymgynghorwyr meddygol adran achosion brys Ysbyty Brenhinol Morgannwg.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 5:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
31	18	0	49

Derbyniwyd gwelliant 5.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM7296 – [Siân Gwenllian](#)

1. Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn nodi:

a) yn unol â Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006, mai'r byrddau iechyd lleol perthnasol yng Nghymru sydd â'r cyfrifoldeb statudol am ddarparu gwasanaethau'r GIG mewn ardaloedd daearyddol yng Nghymru;

b) bod Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg wrthi'n adolygu ei ddarpariaeth ar gyfer y gwasanaethau damweiniau ac achosion brys hynny yn ardal y bwrdd iechyd sy'n benodol i Ysbyty Brenhinol Morgannwg;

c) bod Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg wrthi'n ystyried nifer o opsiynau yn ymwneud â'r gwasanaeth hwn ar hyn o bryd;

d) bod Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg yn cynnal dadansoddiadau data, modelu a recriwtio, ac yn ymgysylltu â'r staff a'r cyhoedd er mwyn cynorthwyo penderfyniad gan ei fwrdd;

e) nad oes penderfyniad wedi'i wneud eto ynglŷn â dyfodol y ddarpariaeth damweiniau ac achosion brys yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg.

2. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau bod Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg yn ymgynghori â'i gymunedau mewn modd amserol a chynhwysol.

3. Yn nodi â phryder, dystiolaeth lafar ddiweddar Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg i Bwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon y Cynulliad ar 27 Chwefror 2020 nad oedd y Bwrdd wedi bod wrthi'n recriwtio ymgynghorwyr meddygol adran achosion brys Ysbyty Brenhinol Morgannwg.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
11	20	18	49

Gwrthodwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

11 Dadl Plaid Cymru – Darllediadau Gemau Rygbi'r Chwe Gwlad

Dechreuodd yr eitem am 17.40

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM7297 – [Siân Gwenllian](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi pwysigrwydd chwaraeon o bob math i hunaniaeth ddiwylliannol a sifig Cymru.

2. Yn credu y dylai'r gallu i fwynhau chwaraeon fod mor hygyrch â phosib i'r ystod ehangaf o boblogaeth ein cenedl.

3. Yn pryderu am yr adroddiadau y bydd y darllediadau o gemau rygbi'r chwe gwlad ond ar gael i'w gwyllo ar sail talu-wrth-wyllo yn y dyfodol.

4. Yn credu bod mynediad at ddarllediadau rygbi cenedlaethol yn allweddol i sicrhau bod pobl ifanc yn cyfranogi mewn rygbi llawr gwlad.

5. Yn credu y dylai darllediadau gemau rygbi chwe gwlad Cymru barhau i fod ar gael i'w gwyllo am ddim i bawb ac yn galw ar Lywodraeth Cymru i wneud popeth o fewn ei gallu i sicrhau hyn.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
49	0	0	49

Derbyniwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

12 Cyfnod pleidleisio

Dechreuodd yr eitem am 18.07

13 Dadl Fer

Dechreuodd yr eitem am 18.12

NDM7294– [Vikki Howells](#)

Tynged y meysydd glo: effaith datganoli ar gymunedau'r meysydd glo; yr heriau sy'n eu hwynebu ar hyn o bryd a rhai cwestiynau ynghylch eu ffyniant yn y dyfodol.

Crynodeb o Bleidleisiau

Daeth y cyfarfod i ben am 18.37

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Cynulliad am 13.30, Dydd Mawrth, 17 Mawrth 2020